

kojima se malo-pomalo smanjuje prvotna impulzivnost. Ratne godine vezale su Becića za rad u ateljeu i u bližjoj okolici Zagreba, pa je to razdoblje bez značajnijih stilskih mijena. Ipak, u mrtvim prirodama učinjen je pomak koji je karakterističan za njegove kasne godine. S palete se gubi smeđi ton u korist širih maslinasto-srebrnih planova i površina diskretne modulacije, koje unose u djelo atmosferu i utapaju male stvari u osebnju poeziju čiste slikarske vidljivosti (*Mrtva priroda*, 1942; *Vrganji*, 1943; *Snježnice*, 1945). Sužavanje tonske skale, sve mekše i lazurnije slikanje motiva, ujednačeni ritam planova boje znače blagi povratak vlastitim sezanističkim vrlinama (*Portret bake*, 1944; *Rakovi*, 1946, *Djevojčica s lutkom*, 1947). I dok je bio načas zahvaćen tendencioznim realizmom, B. mu je pokušao prići lapidarno sezanistički (*Jablanica*, 1949) ili je stigao samo do crtačkoga kostura herojskog motiva. Posljednja njegova slika, *Trešnje u Blažuju*, 1952. nije samo sezanistička, već i otvoreno cézan-neovska. U kontinuitetu moderne hrv. umjetnosti, na prijelazu stoljeća, slikarstvo V. Becića otvorilo je (uz Račićovo i Kraljevićevo) novo razdoblje. Još 1909. A. G. Matoš uočava njegovu nadarenost i novu problematiku slikarstva, upućenu isključivo prema samostalnim vrijednostima slike. M. Krleža dao je (1931) prvu razdiobu Becićeva dotadašnjega rada. To je trenutak kada je u punom naponu djelovanje »Grupe trojice« (Babić, Becić, Miše) i njihova poetika »čistoga slikarstva« realističke i kolorističke orijentacije. U knjizi *Umjetnost kod Hrvata* (1943) Lj. Babić stavlja naglasak na prvo, Münchensko razdoblje kao nenadmašenu odrednicu u redosljedu Becićevih sretnijih i manje sretnih faza. Njegovim djelom osobito se bavio M. Peić. — Samostalno je izlagao u Zagrebu i Osijeku, a studijske i retrospektivne izložbe priređene su mu u Zagrebu, Beogradu, Slavanskom Brodu i Osijeku.

BIBL.: *Uspomene*, Savremenik, 1931, 11; *Sjećanje na Račića i Kraljevića*, HR, 1935, 8.

LIT.: A. G. Matoš, Djelovi s umjetničke izložbe, HS, 1909, 9–10. — J. Miše, Naša likovna umjetnost, Književna republika, 1924–25, 4. — Lj. Babić, Pioniri našeg slikarstva, Svijet, 1928, 26. — M. Krleža, O Vladimiru Beciću, HR, 1931, 1. — Lj. Babić, Umjetnost kod Hrvata, Zagreb 1943, str. 207–214. — M. Peić, Vladimir Becić (katalog), Zagreb 1957. — T. Maroević, Na kušnji vremena, u: knjizi: Polje mogućeg, Split 1969. — B. Gagro, Slikarstvo minhenškog kruga (katalog), Zagreb 1973. — V. Maleković, Grupa trojice (katalog), Zagreb 1976. — M. Peić, Vladimir Becić i akvareli (katalog), Slavonki Brod 1981. Z. Ru.

BEDEKOVČINA, selo u Zagorju. Brežuljkast kraj JZ od Zlatara, blizu rijeke Krapine, bio je od 1267. posjed porodice Bedeković. Selo se sastoji od *Gornje* i *Donje Bedekovčine*. Na slikovitu brežuljku u Gornjoj Bedekovčini stoji jednokatni dvorac, građen 1740–50, jedan od najljepših zagorskih dvoraca; pačetvorinastoga je tlocrta s tornjićem uvrh strmoga krovišta. Unutrašnjost mu je razvedena oko velikog predvorja i stubišta s kamenom perforiranom ogradom. U Donjoj Bedekovčini stoji jednokatna, tlocrtno pačetvorinasta kurija iz 1780. s kućnom kapelom, ugrađenom kao zidni ormar. Obje se građevine ubrajaju među vrijedne primjere zagorske barokne arhitekture. Župna crkva Sv. Barbare (u Komoru), pregrađena 1778, jednobrodna je kasnobarokno-klasicistička građevina, nadsvođena kasetiranim kupolom nad svetištem. Ima kasno-barokno-klasicističke oltare i propovjedaonicu iz 1786, a među zlatarskim predmetima kalež s emajliranim sličicama iz 1713 (dar Gabrijela Bedekovića i Emerika Eszterházyja).

LIT.: V. Marković, Barokni dvorci Hrvatskog zagorja, Zagreb 1975. — D. Baričević, Pregled spomenika skulpture i drvorezbarstva 17. i 18. st. u središnjem dijelu Hrvatskog zagorja, Ljetopis JAZU, 1978, 78, str. 579–580. — J. Komorčec, Bedekovčina 1727–1977. Ljetopis župe i mjesta, Bedekovčina 1977. — M. Obad-Ščitaroci, Dvorci i perivoji Hrvatskoga zagorja, Zagreb 1991. A. Ht.

BEDEKOVIĆ, Kamilo, građevinski inženjer (Zagreb, 3. VII. 1839 – 19. IX. 1915). Diplomirao na Visokoj tehničkoj školi u Beču. God. 1861–69. bio je predstojnik gradskoga građevinskog ureda u Zagrebu, suradnik na prvomu urbanističkom planu Zagreba, 1865, a od 1875. nadinženjer Vlade u Zagrebu (vodio asanaciju štete od potresa 1880. i obnovu Zagreba). Zaslužan je za unapređenje tehničke službe i građevinarstva u Hrvatskoj.

BIBL.: *O postanku i djelovanju obrtničkog društva u Zagrebu*, Zagreb 1866; *O razviku građevina u Kraljevinah Hrvatskoj i Slavoniji za posljednjih 50 godina*, Viesti Društva inženjera i arhitekata, 1891, 4.

LIT.: Životopis jubilara Kamila Bedekovića, kr. tehničkog savjetnika, Viesti Društva inženjera i arhitekata, 1899, 4. — J. Stanisavljević, Spomen-knjiga na proslavu 25-godišnjice opstanka Društva inženjera i arhitekata, Zagreb 1903. L. D.

BEDEKOVIĆ, Milka, slikarica (Zaprešić, 30. IV. 1883 – Zagreb, 2. V. 1977). Polazila je priv. slikarsku školu M. Cl. Crnčića u Zagrebu 1904. i

BEDEKOVČINA, dvorac

Académie Julian u Parizu 1906 (F. Schommer). Vodila je Atelje za narodne motive na Zemaljskoj stručnoj školi u Zagrebu 1908. Pohađala je Kunstgewerbeschule i priv. slikarsku školu M. Heymanna u Münchenu 1909/10. Predavala ručni rad i crtanje na Učiteljskoj školi u Zagrebu 1919–38. Slikala je motive iz okolice Zagreba i portrete (*Portret Belgijanke*, 1906; *Portret Vilme*, 1907; *Majka*, 1934).

Njezina sestra *Vilma* (Zaprešić, 30. IV. 1883 – Zagreb, 18. III. 1976) predavala je vezenje, nastavu kroja i šivanje na Ženskoj stručnoj školi u Zagrebu 1918–43. Zajedno su izvezle zastavu Vatrogasnog društva u Lomnici 1930. Živjele su u Zagrebu i u kuriji Lomnica u Turopolju.

LIT.: V. Huzjak i A. Simić Bulat, Susreti s Lomnicom (katalog), Velika Gorica 1968. Ž. Sa.

BEDENGRAD, ruševina burga u Krndiji kraj sela Gradac, JZ od Našice. Sačuvana ulazna kula s gotičkim arhit. detaljima, djelomično građena od klesana kamena; klesancima su pojačani i uglovi. Spominje se od XIV. st. kao vlasništvo Gorjanskih.

LIT.: Z. Horvat, Bedengrad – Našice, Vijesti MK, 1977, 4.

BEDENICA, selo u blizini Zeline. Na brežuljku župna crkva Svih Svetih, vjerojatno iz XIII. st. Ima zvonik nad pročeljem, debele zidove poput obrambenih bedema, potpornjake, gotički nadsvođeno svetište te romanički okrugli otvor (*oculus*) iza gl. oltara.

LIT.: L. Dobronić, Po starom Moravču, Zagreb 1979.

BEDENKO, Vladimir, arhitekt (Zagreb, 14. X. 1943). Diplomirao na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu (1967) gdje je i doktorirao (1986). Od 1970. radi na istomu Fakultetu gdje je od 1991. profesor. Bavi se poviješću arhitekture.

BIBL.: *Križevci urbanistički razvoj*, Glasilo Arhitektonskog fakulteta, 1975, 3; *Čitanje grada*, ČIP, 1981, 6; *Zagrebački gradec, kuća i grad u srednjem vijeku*, Zagreb 1989; *Gradec – osnivanje i gradnja jednog europskog grada*, u: Zlatna bula 1242–1992 (katalog), Zagreb 1992. R.

BEDNJA, selo u Zagorju, Z od Ivanca. Župna crkva Sv. Marije je jednobrodna, s polukružnim svetištem (1783) kraj kojeg je sakristija; zvonik se izdiže iz glavnoga pročelja. Barokno svetište podignuto je 1783, a iluzionistički naslikana pozadina oltara 1792. Gl. klasicistički oltar djelo je Matije Galla iz Ormoža. Orgulje je izradio mlet. orguljar Gaetano Moscatelli (1812). Kaleži su iz XVII. st., a nadgrobna ploča Gašpara Draškovića iz 1587. Pred crkvom je Nikola Zidić dao podići pil Sv. Marije (1672).

LIT.: D. Baričević, Pregled spomenika skulpture i drvorezbarstva 17. i 18. stoljeća u sjevernom dijelu Hrvatskog zagorja, Ljetopis JAZU, 1971, 75, str. 524–526. — I. Šaban, Orgulje mletačkog graditelja u Bednji, Vijesti MK, 1974, str. 63–69. — J. Meder, Orgulje u Hrvatskoj, Zagreb 1992. A. Ht.

BEDNJANEC, Ivica, crtač stripova (Zagreb, 1. VI. 1934). Diplomirao na Višoj grafičkoj školi u Zagrebu 1962. Prvi strip objavio je 1952. u listu »Petko«. Od početka 60-ih godina stalno je prisutan u hrv. stripu. Po vlastitu scenariju izveo je brojne stripove koje odlikuje siguran crtež i izvanredna likovnost. Ističu se serijali *Osmoškolci*, *Lastan* i *Genije* koji od 1968. izlaze u »Modroj lasti«, dok je od likova najpoznatiji Nježni. Serijal *Nježni robijaš* izlazi dvije godine u »Kerempuhu« i njemačkom »Pardonci« a *Nježni sport* u »SN reviji« od 1976. Objavio je knjigu stripova *Nježni sport*